

Supplerende samlenotat. Rådsmøde (udenrigsanliggender – handel) den 26. september 2011.

Handelsforbindelserne til landene syd for Middelhavet

Nyt notat.

KOM-dokument foreligger ikke.

1. Resumé

Et medlemsland har anmodet om, at der på rådsmødet (udenrigsanliggender – handel) den 26. september bliver en overordnet drøftelse af, hvor langt man er kommet i bestræbelserne på at stimulere den økonomiske udvikling i området med henblik på en styrkelse af den demokratiske reformproces. Der foreligger i skrivende stund ikke et skriftligt oplæg som grundlag for drøftelsen.

2. Baggrund

Siden det arabiske forår tog fart i begyndelsen af året med opstandene i først Tunesien og siden Egypten og andre steder i Nordafrika og Mellemøsten har EU interesseret sig løbende for, hvad man kan gøre for at støtte reformprocessen på forskellige måder, herunder gennem styrkelse af handelsforbindelserne med de pågældende lande, så der skabes økonomisk vækst og regional integration for derigennem at skabe øget stabilitet og stimulation af de spirende demokratier.

EU har længe været engageret i forhandlinger med middelhavslandene om handelsliberalisering. En række lande har allerede forhandlet Partnerskabs- og Samarbejdsaftaler. Kommissionen fremlagde den 8. marts 2011 en meddelelse om bl.a. handelsforbindelserne med de sydlige middelhavslande, og der har også siden været arbejdet i Kommissionens tjenestegrene på at identificere yderligere konkrete liberaliseringstiltag, som kunne understøtte disse initiativer. Det Europæiske Råd har drøftet spørgsmålet i forbindelse med topmødet i marts. Udenrigsministrene har flere gange haft lejlighed for at drøfte mulighederne, og der har været udvekslet korrespondance mellem EU's høje repræsentant og flere af udenrigsministrene, herunder udenrigsministeren. Endelig har udenrigsministeren sammen med sin nederlandske kollega skrevet et debatindlæg i den internationale presse bl.a. med et forslag om etablering af et økonomisk område mellem EU og de sydlige middelhavslande.

Drøftelsen i EU-kredsen har primært omhandlet spørgsmålene om intensivering af de eksisterende forhandlinger om handelsliberalisering samt muligheden for yderligere ensidige handelsliberaliseringer på de produkter, som er af særlig økonomisk betydning for de sydlige middelhavslande, hvilket i realiteten udelukkende vil sige landbrugsprodukter, da importen til EU af industrivarer, som produceres, enten er ubetydelig eller liberaliseret i forvejen. Dette anses for at være følsomt for de sydlige EU-lande, som producerer konkurrerende landbrugsprodukter. Fra dansk side har man på embedsmandsniveau efterlyst en analyse af de negative økonomiske virkninger for EU-landene. Også liberalisering af tjenesteydelser vil eventuelt kunne bidrage, men også her vil der være tale om sektorer, hvor konkurrencen i praksis kun vil eksistere i forhold til de sydlige EU-lande.

Andre tiltag vil også kunne komme på tale såsom teknisk bistand til at fremme den økonomiske integration regionalt gennem harmonisering af regler og procedurer for handelen mellem de sydlige middelhavslande internt.

I forbindelse med en eventuel liberalisering af tjenesteydelsesområdet vil der opstå spørgsmål i relation til adgang for tjenesteydere, og her har EU hidtil været tilbageholdende ift. ensidige skridt på visumområdet.

3. Hjemmelsgrundlag

Hjemmelsgrundlaget for eventuelle handelsliberaliseringstiltag er TEUF artikel 207.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet skønnes ikke at være relevant.

5. Formål og indhold

Formålet med drøftelsen er at få en politisk meningsudveksling om, hvad der umiddelbart kan gøres på handelsområdet for at stimulere den økonomiske udvikling og derved bidrage til en styrkelse af den demokratiske reformproces. Der foreligger i skrivende stund ikke et skriftligt oplæg som grundlag for drøftelsen.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke medvirke, før liberaliseringerne måtte blive ført ud i livet gennem supplerende frihandelsaftaler mellem EU og de relevante lande.

7. Gældende dansk ret og forslagens konsekvenser herfor

Sagen vurderes ikke at have konsekvenser for dansk ret.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Sagen vurderes ikke umiddelbart at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Sagen har ikke været i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Danmark støtter stærkt ethvert tiltag, som måtte kunne bidrage til økonomisk vækst og stimulation af den demokratiske proces i regionen. Danmark bakker således op om ønsket om så vidt muligt at intensivere de løbende forhandlinger om handelsliberalisering. Danmark støtter endvidere yderligere ensidig handelsliberalisering, også selv om det måtte medføre, at de sydlige EU-lande skal bringe økonomiske ofre uden nødvendigvis at få kompensation herfor.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

En række medlemslande støtter yderligere ensidige handelspolitiske tiltag. Det må forventes, at en række især sydlige EU-lande vil være tøvende over for handelsliberaliseringer for produkter, der konkurrerer med deres tilsvarende produkter.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været forelagt til orientering som led i en overordnet drøftelse af EU's sydlige naboer den 17. juni 2011.